

Az elmúlt időszakban országosan, így Nógrád Vármegyében is megkezdődtek a nyári betakarítási munkák. Ezek a munka műveletek mellett, hogy nagyon nagy igénybevételt jelentenek a mezőgazdaságban dolgozóknak, jelentősen tűzveszélyesek is. A tűzvédelemmel kapcsolatosan milyen szabályokat kell betartani és milyen feladatokat kell elvégezni a munkálatok megkezdése előtt az érintett cégeknek? Erre ad választ következő cikkünkben Szemerády Miklós tűzvédelmi mérnök.

A tűzoltóknak minden évben számos mezőgazdasági (pl. kazal-, gabonátábla-, boglya-) tüzet kell eloltaniuk, ezért kiemelten fontos, hogy a nyári aratásban résztvevő cégek megfelelően fel legyenek készülve a munkálatokban résztvevő munkagépek tűzvédelmére, illetve a munkavállalók megismerjék és betartsák az aratásra valamint a tarló és rostonövény hulladékok égetésére vonatkozó szabályokat. /Az erre vonatkozó (tűzvédelmi) szabályokat az Országos Tűzvédelmi Szabályzatról szóló 54/2014. (XII.5.) BM rendelet tartalmazza./

Legelőször a munkálatok megkezdése előtt, minden munka- és erőgép műszaki állapotát felül kell vizsgálni és fel kell készíteni a hosszan tartó igénybevételre. A termény betakarításában, szalma összehúzásban és a bálázási munkákban csak azok a járművek vehetnek részt, amelyeknek a felülvizsgálatát (aratási szemle) a betakarítást megelőzően az üzemeltető elvégezte. A szemle alatt meg kell győződni a gépek, járművek megfelelőségéről és erről műszaki ellenőrzési jegyzőkönyvet kell készíteni. A jegyzőkönyvből 1 példányt a járművön kell tartani! Ötnél több mezőgazdasági járművet érintő műszaki ellenőrzés esetén, a szemle időpontját 10 nappal megelőzően írásban be kell jelenteni a tűzvédelmi hatóságnak! A szemle megtartásának nem feltétele a tűzvédelmi hatóság részvétele és a szemléről készült jegyzőkönyvet sem kell megküldeni.

A mezőgazdasági munkálatokban résztvevő munka- és erőgépeken a következő tűzvédelmi eszközöket kell biztosítani:

- (legalább) 1db 21A 113B vizsgálati egységtűz (MSZ EN 3-7 szabvány) eloltására alkalmas tűzoltó készülék
- szikracsapó vagy lapát

A járműveket felül kell vizsgálni és biztosítani kell, hogy:

- a jármű akkumulátorai tiszták legyenek és azok védőburkolata megfelelő (nem éghető-, elektromosságot nem vezető anyagú) legyen,
- a gépjármű el legyen látva hajlékony földelésvezetővel,
- elektromos hálózata kötegelt és szakadásmentes legyen, a faláttöréseknél történő átvezetéseknel nem lehet éles szegély csak gumigyűrű,
- a gépjárművön sehol ne legyen üzemanyag vagy kenőanyag folyás,
- a gépjármű kipufogórendszere ép legyen és el legyen látva szikrafogóval.

A mezőgazdasági munkálatok előtt a munkavállalókat tűz- és munkavédelmi oktatásban kell részesíteni. Az erről szóló jegyzőkönyv 1 példányát a járművön kell elhelyezni!

A mezőgazdasági munkálatokat (pl. aratás) legelőször a vasútvonal, illetőleg a közút mentén kell elvégezni és ezek mellett legalább három méter széles védőszántást kell kialakítani. Szintén 3 méter széles védőszántással kell körül venni a mezőn összerakott szalastakarmány-, szalma- és rostnövény kazlakat, valamint védőszántást kell készíteni akkor is, ha a munkaszünet idejére a kombájnt nem tudják a gabonatóblától, kazaltól legalább 15 méter távolságban leállítani. Az összehúzott termék (pl. szalma) alapterülete nem haladhatja meg az 1000 m²-t.

A munkát végző erőgép az összehúzott szalmát és kazlat csak olyan távolságra közelítheti meg, hogy a jármű kipufogócsöve vagy égésterméke ne jelentsen gyújtási veszélyt. A szalma összehúzásban és a kazalozásban részt vevő járműveket munkavégzés után (minden nap) meg kell tisztítani a ráhullott szalmától, szénától.

A mezőn összerakott kazal, valamint a szérű és rostnövénytároló elhelyezésénél a szélső tárolási egység és a környező

- fokozottan tűz- vagy robbanásveszélyes osztályba tartozó anyagok előállítására, feldolgozására, használatára, tárolására vagy forgalmazására szolgáló építményektől legalább 200 méter,
 - egyéb építményektől legalább 100 méter,
 - vasúti vágányoktól - a rostnövénytároló ipari vágányát kivéve - legalább 100 méter,
 - közúttól, erdőtől, lábon álló gabonától legalább 25 méter és
 - nagyfeszültségű, föld feletti villamos vezetéktől a legfelső villamos vezeték és talaj közötti távolság háromszorosa, de legalább 20 méter
- tűztávolságot kell tartani!

A tartalék üzem- és kenőanyagot az erő- és munkagéptől, a kazaltól és a gabonatóblától legalább 20 méter távolságra kell elhelyezni éghető hulladéktól, növényzettől mentes területen.

A munkálati területen (pl. gabonatóblán), a járművek vezetőfülkéiben tilos dohányozni! Az aratás idejére a munkaterülettől (pl. gabonatóbla, kazal) legalább 30 méterre lehet dohányzó helyet kijelölni, nem éghető (pl. fém) hamutárolására alkalmas eszköz és vizet tartalmazó edény elhelyezése mellett.

Fentiekben leírtak betartásával (tűzvédelmi szempontból) megkezdhetők a mezőgazdasági munkálatok.

Szemerády Miklós
tűzvédelmi mérnök